

آمریکا و مساله انگشت نگاری از دیگران

مهرداد ابراهیمیان

مقدمه

از وقتی نظریه گفتگوی تمدن‌ها توسط سید محمدخانی رئیس جمهوری ایران در مقابل نظریه برخورد تمدن‌ها مطرح شد موافقان و منتقدان دیدگاه‌های خاصی را در این زمینه مطرح کردند و با توجه به شرایط فراهم شده از سوی برخی از افراطیون مانند بن لادن شاهزاده سعودی و یارفتارهای متناقض با حقوق بشر اسرائیل و حتی رجزخوانی‌ها و جنگ طلبی جرج بوش عملاً روز به روز مفهوم حقوق بشر دستخوش تفسیر به رای قدرتمندان قرار گرفت و مفاهیم بدیهی و منزلت اجتماعی و حقوق اولیه نوع بشر به سخره گرفته شد. بطوریکه امروزه حقوق بشر و رفتارهای اخلاقی تعریف شده دستاویز هر گونه تجاوز و تعدی قرار می‌گیرد. تفسیر به رای تعریف مذکور در راستای امیال و مصلحت قدرتمندان و زورمداران است. اگر به بدبینی متهم نشویم مفهوم آزادی و آزادی‌نگ رنگ باخته و آرا و نظرات عمومی سازمان ملل و حتی معاهدات بین‌المللی حمایت از حقوق بشر در راستای برتری جویی و سلطه جمعی به جمعی دیگر شکل می‌گیرد. زمانی، برگزاری مسابقات ورزشی بین‌المللی و فرهنگی و حتی همایش‌های ویژه فرهنگی و هنری به منظور تبادل نظر و افزایش دوستی بین اقوام و ملل شکل می‌گرفت ولی امروزه این برنامه‌های فرهنگی، ورزشی، اجتماعی و هنری هم دستاویزی برای مصلحت سیاسی و تسویه حساب‌های دولتمردان شده است.

از زمانی که کشور آمریکا در راستای مقابله با تروریسم به انگشت‌نگاری برخی از میهمانان خارجی خود پرداخت مدت‌ها می‌گذرد. دامنه در برگیری این

تعدادی از اتباع خارجی از جمله ایرانی‌ها اجازه ورود به آمریکا نیافتند

توهین محترمانه روز به روز گسترده‌تر شده و هر روزه لطف سردمداران آمریکایی شامل حال کشورهای

انگشت‌نگاری قرار بگیرند. به گزارش ایرنا این سومین فهرستی است که وزارت دادگستری آمریکا برای انگشت‌نگاری اتباع کشورهای اسلامی ارائه می‌کند. در فهرست‌های اول و دوم اسامی کشورها عبارت بودند از:

ایران، عراق، سودان، سوریه، لیبی، الجزایر، بحرین، قطر، امارات متحده عربی، یمن، کره شمالی، اریتره، سومالی، عمان، لبنان، مراکش، تونس، افغانستان، مالزی. به این لیست دو کشور عربستان و پاکستان نیز اضافه شده است.

در این راستا نوع رفتار و برخورد مسئولان اداره

دیگر نیز می‌شود به طوری که چندی پیش وزارت دادگستری آمریکا با افزودن اسامی کشورهای پاکستان و عربستان سعودی به لیست میهمانان ویژه، شهروندان ۲۰ کشور اسلامی را ملزم به انگشت‌نگاری و عکس برداری در بدو ورود به آمریکا و در حین اقامت کرد. بر اساس این قانون آن دسته از شهروندان مرد عربستان سعودی که ۱۶ سال به بالا دارند و پیش از ۳۰

سپتامبر ۲۰۰۲ وارد آمریکا شده‌اند باید با معرفی خود به اداره مهاجرت مورد مصاحبه، عکس برداری و

انگشت نگاری آمریکا با برخی از میهمانانی که تعدادی از آنها را خود دعوت کرده بودند بسیار جالب توجه است که به تعدادی از آنها اشاره می‌کنیم:

عباس کیارستمی

عباس کیارستمی فیلم ساز مشهور ایرانی به منظور حضور در جشنواره نیویورک و دانشگاه‌های کلمبیا و هاروارد به آمریکا دعوت شد در مقدمات اجرای این سفر علی رغم اخذ روادید از سفارت آمریکا در پاریس روادید فوری آورد شد که این مسئله با بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌ها مواجه شد به عنوان مثال روزنامه لوموند در صفحه اول خود از برخورد سفارت آمریکا در

پاریس با کیارستمی به شدت انتقاد کرد حتی در این باره نامه لاتنگ وزیر سابق فرهنگ فرانسه به سفارت آمریکا نیز نتوانست راهگشا باشد.

راهتین میستری نویسنده کانادایی

راهتین میستری نویسنده کانادایی که داستان "موضوعات خانوادگی" او نامزد دریافت جایزه معتبر "بوکر" بود به منظور تبلیغ برای کتاب خود به آمریکا سفر می‌کند ولی رفتار مأموران آمریکایی با وی و همسرش منجر به قطع ادامه سفر در شیکاگو شده و به کانادا باز می‌گردد. سونی مهتا مدیر انتشاراتی که آثار میستری را منتشر می‌کند به روزنامه‌های محلی کانادا می‌گوید: "میستری به عنوان یک فرد رنگین پوست به دفعات و با بی‌نزاکتی در هر فرودگاهی در طول مسیر خود متوقف شد تا حدی که این تحقیر برای او و همسرش غیر قابل تحمل گشت"

حسین دهباشی پژوهشگر و فیلمساز ایرانی

حسین دهباشی یک پژوهشگر و مستندساز تلویزیونی ایران به رغم داشتن ویزا و گذراندن مراحل انگشت نگاری و عکسبرداری از سوی پلیس آمریکا اجازه ورود به خاک آمریکا را نیافت. او که به دعوت رسمی دانشگاه پرینستون آمریکا به آن کشور سفر کرده بود به شدت مورد بی حرمتی پلیس فرودگاه دالس واشنگتن قرار گرفته و به لندن باز می‌گردد.

دهباشی در این باره توضیح می‌دهد: بخش مطالعات ایرانی دانشگاه پرینستون آمریکا پس از دیدن مجموعه تلویزیونی "سفری به شهر فرنگ" به من پیشنهاد داد تا یک مجموعه تلویزیونی در باره جامعه و مردم آمریکا برای مخاطبان ایرانی بسازم با قبول این پیشنهاد، دانشگاه مذکور دعوت نامه‌ای رسمی برایم ارسال کرد و از طریق سفارت آمریکا در دبی بدون هیچ مشکلی ویزای خبرنگاری و حتی

انگشت نگاری اتباع ۲۰ کشور از سوی آمریکا، اعتراضاتی را در پی داشته است

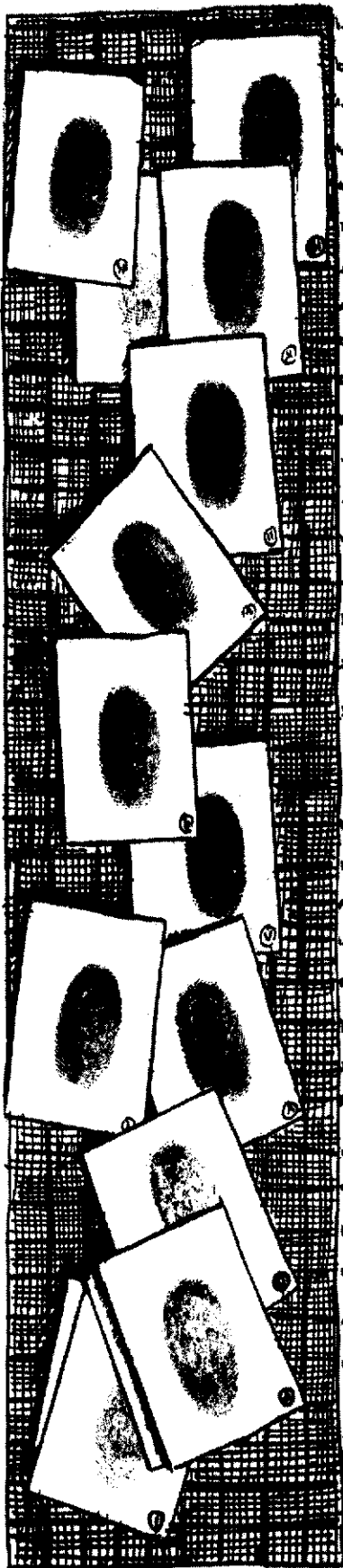
کارت خبرنگاری از سوی بخش مطبوعاتی وزارت خارجه آمریکا برایم صادر شد، به محض ورود به آمریکا انگشت نگاری، عکسبرداری و بازرسی تمامی وسایل انجام شد ولی اجازه خروج از فرودگاه را به من ندادند و با اعلام اینکه سفارت آمریکا در دبی روادید اشتباهی برایم صادر کرده به من دستبند و پابند زدند و با یک رشته زنجیر طولانی دور بدنم را نیز بستند و به مدت ۱۰ ساعت مرا در بازداشت نگه داشتند.

نقاش مشهور کوبایی سالوادور گونزالز

دولت آمریکا در ۱۸ مهر گذشته از دادن روادید به سالوادور گونزالز نقاش مشهور کوبایی خودداری کرد این در حالی است که او از سوی گروهی از هنرمندان جهت شرکت در مراسم ویژه هنری به آمریکا دعوت شده بود. بت واندرمن مستند ساز آمریکایی فیلمی مستند از زندگی و آثار این نقاش مشهور ساخته و قرار بود این فیلم با عنوان "یک افسانه کوبایی داستان سالوادور گونزالز نقاش" با حضور او طی مراسمی بر روی پرده سینما به نمایش در بیاید.

دانشجویان خارجی و ورزشکاران

دانشگاه‌های آمریکا موظف بودند از اول ژانویه دانشجویان خارجی را تحت نظارت خود قرار دهند و هر گونه تغییر در رشته تحصیلی، ترک کلاس و تغییر محل زندگی آنها را به اداره مهاجرت اطلاع دهند.

همچنین این رفتار با تیم‌های ورزشی که به آمریکا سفر کرده بودند نیز صورت گرفت در موارد بسیاری ورزشکاران در اعتراض به رفتار زشت آمریکا بدون شرکت در مسابقات به کشور خود بازگشته بودند.

محمد الخاطری روزنامه نگار عربستان

محمد الخاطری یک روزنامه نگار عربستان سعودی که برای پیوند کلیه قصد رفتن به آمریکا را داشت پس از آنکه موفق به اخذ رواید از آمریکا و رفتن به هوستون نشد در گذشت. مشابه این مورد در خصوص بیماری‌هایی که نیاز به اخذ رواید پزشکی و درمان فوری دارند زیاد گزارش شده است به طوری که بیمارستان‌های آمریکا در یک آمار غیر رسمی، از کاهش ۶۰ درصدی از ورود بیماران خاور میانه‌ای به آمریکا خبر می‌دهند.

اقدام کاخ سفید که پس از حادثه ۱۱ سپتامبر صورت می‌گیرد با واکنش‌های متفاوتی همراه بوده است که در زیر به بخشی از آنها اشاره می‌شود.

- جک لانگ وزیر اسبق فرهنگ فرانسه،

برخورد با هنرمند ایرانی را انزوا طلبی روشنفکرانه و تجاهلی جهت تحقیر فرهنگ‌ها دانست و ریچارد پنیا مدیر جشنواره نیویورک این برخورد را مصداق وحشتناک سیاست‌های کشورش معرفی کرد. در واکنش به این اقدام گروهی از هنرمندان و سینماگران نیز واکنش نشان دادند بطوری که کوریسمای کارگردان فنلاندی در اعتراض به این اقدام از حضور در جشنواره خودداری کرد و طی بیانیه‌ای گفت: اگر جلوی مبادلات فرهنگی گرفته شود چه باقی خواهد ماند؟ مبادلات اسلحه؟ همه انسان‌ها با هم برابر هستند. اگر دولت آمریکا خواهان یک ایرانی نیست پس یک فنلاندی هم به درد آنها نمی‌خورد. من کنوانسیون ژنو را به عنوان آخرین امید بشریت می‌دانم و به عنوان یک شهروند فنلاندی، آمریکا را به

عنوان نقض کننده آن محکوم می‌کنم.

- مارتین اسکورسیزی نیز با ارسال نامه‌ای اعلام می‌کند کیارستمی بالاترین درجه از خلاقیت و ذوق هنری در سینما را ارائه می‌کند وی در انتهای نامه خود اشاره می‌کند: واقعا از لفو سفر کیارستمی متعجبم و رد رواید هنرمندانی همچون او به جهت

دادستان کل آمریکا معتقد است انگشت نگاری موفقیت آمیز بوده است

امنیتی خوشایند نیست زیرا ما اکنون بیش از هر زمان دیگری نیازمند گوش دادن به حرف دیگرانیم. هنر شکلی ارزشمند برای تبادل فرهنگی است.

- هم چنین برتران تاورنیه فیلمساز فرانسوی با انتشار اعلامیه‌ای رفتار دولتمردان آمریکایی را حاکی از نخوت انعطاف ناپذیری دانست که او را به یاد روزهای تاریک دهه ۶۰ آمریکا می‌اندازد، او در بیانیه

خود جلوگیری از سفر کسی را که در تمامی آثارش منادی تفاهم و درک متقابل بوده است را احمقانه و توهین آمیز تلقی می‌کند.

- دنیس کودری وزیر مهاجرت کانادا نیز پس از عدم تغییر موضع دولتمردان آمریکایی در زمینه انگشت نگاری از اتباع کانادا به هنگام ورود به آمریکا در واکنشی شدید مقررات جدید آمریکا در قبال اتباع کانادایی متولد در برخی کشورها را تجزیه و تحلیل افراد بر مبنای احساسات نژاد گرایانه توصیف کرد. اما خبرنگار شیکاگو تریبیون طی گزارشی با عنوان 'علاقه عربستان به آمریکا به نفرت

تبدیل شده است' می‌نویسد: اگر آنها بخواهند تعهد خشمگینانه خود در زمینه تحریم کالاهای آمریکایی و مراد به آمریکا را در عمل پیاده کنند باید نخست عادت خود به محصولات آمریکایی را از سر باز کنند. شماری از مردم سعودی که از زمان حملات تروریستی در آمریکا کار می‌کردند یا درس می‌خوانند به دستور مقامات آمریکایی ناچار به ترک این کشور شده‌اند و آماده می‌شوند به جهت ضررهای مالی که متحمل شده‌اند درخواست غرامت کنند. در همین حال روزنامه یو.اس.ای. تودی به نقل از دادستان کل آمریکا نوشت: برنامه انگشت نگاری از خارجیان بسیار موفقیت آمیز بوده و از آغاز شروع این برنامه تاکنون بیش از ۱۴ هزار نفر مورد انگشت نگاری قرار گرفته و طی همین مدت ۱۷۲ خارجی دستگیر شده‌اند.

از سوی دیگر هوشنگ امیراحمدی استاد دانشگاه تگزاس، اجرای قانون انگشت نگاری دولت آمریکا را به گردن افراطیون راست کشور آمریکا انداخته و در مصاحبه با رادیو فرانسه می‌گوید: به نظر من نمی‌شود با این مقررات سخت گیرانه چالش حقوقی و قانونی کرد چون وضعیت امنیتی خاصی در کشور حکمفرما است مگر آنکه بین دو کشور ایران و آمریکا توافق همکاری صورت گیرد.